

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІ в політичному житті суспільства

Освітня програма “Політологія”
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність **052 Політологія**

Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Затверджено на засіданні кафедри
політичних інститутів та процесів
протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ЗМІ в політичному житті суспільства
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Матвієнків Світлана Миколаївна
Контактний телефон викладача	+38(0342)59-61-46
E-mail викладача	svitlana.matviienkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.1 Обов'язкові дисципліни 2.1.1 Теоретична підготовка
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Упродовж вивчення курсу згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «ЗМІ в політичному житті суспільства» є нормативною дисципліною зі спеціальності 052 «Політологія» для освітньої програми бакалавр «Політології», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Зміст даної дисципліни полягає у тому, щоб ввести студентів у галузь знань, об'єктом якої є засоби масової інформації (ЗМІ) як особливий соціальний інститут зі своїми специфічними функціями	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни є вироблення у студентів конкретних навичок роботи з політичною інформацією: як її безпосереднього представлення у друкованих та аудіовізуальних ЗМІ, так і опосередкованого використання чи стратегічного врахування для успішного функціонування медіальної системи. Усвідомлення та якнайширше й кваліфіковане застосування знань з політичної журналістики є гарантом фахового висвітлення проблем політичної сфери. У цьому контексті основні цілі даного курсу полягають у тому, щоб: - дати студентам потрібні знання з проблематики ролі сучасних ЗМІ в політичній системі суспільства; - виробити конкретні навички роботи з політичною інформацією (як її безпосереднього представлення у рамках друкованих та аудіовізуальних ЗМІ, так і опосередкованого використання чи стратегічного врахування для успішного функціонування медіальної системи). - обґрунтувати історію виникнення журналістики, яка покликана задовольняти попит людей на відомості про навколишній світ, а особливо – на новини політичного характеру; - виділити особливості сучасних ЗМІ, що мають суттєві відмінності від колишніх мас-медіа; - засвоїти принципи, на яких будуються ЗМІ та їх функції, місце і роль у висвітленні політичних процесів і політичних кампаній; - проаналізувати творчу лабораторію журналіста, починаючи із вміння спостерігати політичні процеси, робити в результаті висновки про найбільш значимі теми і добирати потім факти для майбутнього виступу в газеті, журналі, по телебаченню, радіо, Інтернет-виданні, використовуючи найбільш дохідливі та яскраві мовні засоби, жанри; - виявити вплив ЗМІ на політичну свідомість громадян.	
4. Компетентності	
Інтегральна компетентність	
ІК-1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із	

застосовуванням теорій та методів політичної науки			
Загальні компетентності			
ЗК-4. Здатність бути критичним і самокритичним.			
ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології			
Спеціальні (фахові, предметні) компетенції			
СК-3 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.			
СК-6 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні			
5. Результати навчання			
РН04. Мати навички професійної комунікації			
РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.			
РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		14	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		58	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
третій	Політологія	другий	нормативний
Тематика курсу			
Тема 1. Зародження та становлення журналістики.			
Тема 2. Методологічні проблеми історії української журналістики			
Тема 3. Західні теорії та концепції журналістики			
Тема 4. ЗМІ як галузь суспільно-політичної діяльності			
Тема 5. Друковані видання та інформагентства			
Тема 6. Аудіовізуальні ЗМІ: специфіка та структура			
Тема 7. Основні жанри політичної журналістики			
Тема 8. Масмедіа та політична свідомість громадян			
Тема 9. Правові основи діяльності засобів масової інформації			
Перелік питань для обговорення на лекціях та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання розміщені в системі дистанційного навчання.			
7. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів передбачає: 1)поточний контроль – 20 балів; 2) написання контрольної роботи – 20 балів; 3) виконання індивідуального завдання – створення та представлення графічної презентації з визначеної проблеми політологічного характеру– 10 балів (з них 5 балів – за проєкт, 5 балів – за представлення) Загальна кількість – 50 балів.		

	Підсумковий контроль – іспит, проводиться згідно графіку навчального процесу в останній місяць семестру і виставляється за результатами виконання здобувачем передбачених навчальною програмою видів робіт – 50 балів Разом – 100 балів
Вимоги до письмових робіт	Виконання письмової роботи передбачає: 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль 2) написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються з даної дисципліни. 3) написання письмової роботи передбачає виконання здобувачами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає: виявлення розуміння сутності понять і термінів; вміння структурувати основні принципи та методи дослідження; знання теоретичних засад, завдань, методів. Загальна кількість – 20 балів. Контрольна робота включає: • 2 теоретичні завдання (оцінюється по 5 балів кожне); • 10 тестових питань (по 1 балу за кожне питання). Структура оцінювання відповідей на розгорнуті запитання: 1-4 б. – відповідь складається із 1–2 речень, містить узагальнюючу інформацію про процеси або одиничні конкретні факти. 5-7 б. – відповідь не структурована, вступ і висновок відсутні; студент демонструє знання окремих політичних фактів, дат, подій, процесів, постатей або допускає значні помилки; не володіє термінами і поняттями; узагальнення відсутні. 8-12 б. – відповідь структурована в рамках основної частини, не містить яскраво вираженого вступу чи висновку; студент розкриває зміст питання із значними пробілами та розривами; демонструє знання найбільш важливих фактів, дат, подій, процесів, постатей, допускає значні помилки; на задовільному рівні володіє термінами і поняттями; у відповіді практично відсутні узагальнення або вони дуже фрагментарні. 13-16 б. – відповідь структурована, містить або вступ або висновок; студент демонструє знання значної кількості фактів, дат, подій, процесів, постатей, проте допускає окремі помилки; володіє термінами і поняттями; робить фрагментарні узагальнення, усвідомлює роль і значення конкретних подій. 18-20 б. – відповідь детально структурована, містить вступ, основну частину та висновок; студент демонструє знання значної кількості конкретних фактів, дат, подій, процесів, постатей; на високому рівні володіє термінами і поняттями; водночас робить узагальнення та висновки з питання, розуміє ширший контекст конкретних подій, усвідомлює їх роль і значення, демонструє володіння науковою літературою з теми. Контрольна робота на стаціонарі виконується на передостанньому семінарському занятті. На заочній формі навчання роботу потрібно здати за 10 днів до початку сесії в електронному вигляді.

Семінарські заняття	Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. На семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо. Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки. Робота на семінарських заняттях оцінюється в діапазоні від 2 до 5 балів. При переведенні в бали в сумі можна набрати 20 балів. Виступи на семінарських заняттях оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали (5 балів) за такими критеріями: – «відмінно» (20-15 балів) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» (14-10 балів)– здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; – «задовільно» (9-5 балів)– здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» (4-0 балів)– здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо. Вимоги до презентації по індивідуальній (самостійній) роботі; візуалізований характер, гармонійне поєднання зображень та тексту, наявність самостійно підготовлених схем і таблиць; всі елементи презентації мають бути підготовлені студентом самостійно, із дотриманням вимог академічної доброчесності
---------------------	--

Умови допуску до підсумкового контролю та підсумковий контроль	Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни. Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. 2) індивідуальної роботи. 3) підсумкової контрольної роботи. Допуск до підсумкового контролю передбачений за умов відсутності заборгованості за лекційні і семінарські заняття та наявності не менше 26 балів, отриманих у різний спосіб під час практичних занять. Заборгованість ліквідується у часі консультативних годин викладача, відповідно до встановленого з ним графіка та форм відпрацювання, які носять індивідуальний для кожного студента характер. Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань та написання екзамену. Критерії оцінювання навчальних досягнень (теоретичні питання): 1-3 бали - здобувач фактично не знає предмета, не володіє необхідними для виконання завдань уміньми, має обмежені знання теоретичного матеріалу. Не наводить приклади використання на практиці 4-7 балів – здобувач володіє елементарними теоретичними знаннями, має елементарні вміння і навички. При наведенні прикладів робить значні помилки 8-10 балів - Студент без помилок описує теоретичний матеріал, Наводить приклади використання на практиці з окремими помилками, плутає поняття, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. 11-12 балів - у цілому послідовно й логічно, самостійно відтворює навчальний матеріал теми. Студент припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту, або при аналізі практичного матеріалу. Не виявляє творчості. 13-15 балів здобувач виявив глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу. Студент усвідомлює призначення професійної діяльності політолога, а також потребу систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання впродовж навчання в університеті і життя. Критерії оцінювання навчальних досягнень (практичне запитання) 1-2 бали - Студент не може практично застосувати знання. Мета і завдання не поставлені або майже не ставляться. 3-4 бали - Студент елементарно практично застосовує знання. Методи, які застосовуються, не відповідають меті і завданням, змісту і характеру навчального матеріалу, готовності до засвоєння. 5-6 балів - Студент загалом практично застосовує знання. Інноваційні методи, які застосовуються, відповідають змісту і характеру навчального матеріалу, готовності учнів до засвоєння, але не відповідають меті і завданням курсу. 7-8 балів - Студент використовує методику дослідження Володіє практичним застосуванням системного, структурно-функціонального
---	--

	та порівняльного методів. 9-10 балів – здобувач вміє аналізувати і оцінювати показники та фактори впливу масмедіа на політичне життя суспільства.
8. Політика курсу	
<u>Політика курсу</u> полягає у послідовності набуття знань, умінь і навичок у ході лекцій, семінарських занять і самостійної роботи. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними. <u>Академічна доброчесність</u>: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних 4 пристроїв). Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/. <u>Відвідування занять</u> Відвідування лекцій та семінарських занять для студентів є обов'язковим. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 15.00 год. – 16.00 год. <u>Неформальна освіта</u>: Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти: Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Можливе зарахування окремих тем через проходження відповідних курсів на дистанційних платформах: Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям? https://prometheus.org.ua/prometheus-free/resisting-media-manipulation/ Цифрові медіа та маркетингові стратегії https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-media-and-marketing-strategies/ Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа https://prometheus.org.ua/prometheus-free/media-digital-safety-training/	

9. Рекомендована література

-Абетка політична. Засоби масової інформації і політика: навчальний посібник. За наук. ред. О.В. Радченка; Редактор- упорядник М. Д. Городок, Вид. 11-е, доп. і перероб. Київ.: Вид-во «Березовська», 2016. 48с.

- Авксентьева Т. Г. Політика і влада в інформаційну епоху: український контекст : монографія. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 324 с.
- Анісімович-Шевчук О., Матвієнків С. Система забезпечення інформаційної безпеки держави в умовах широкомасштабного вторгнення російських військ в Україну. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2024. Випуск 55. С. 231-239
- Гончарук-Чолач Т. В. Засоби масової інформації у політичному житті суспільства: навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 252 с.
- Денисюк С. Технологічні виміри політичної комунікації: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2010. 276 с.
- Житарюк Мар'ян Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація) : навч.-метод. Посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с.
- Журналістика та основи редакторської майстерності: Навч. посіб. Рекомендовано МОН/ Жадько В.О. К., 2012. 217 с.
- Іванов В. Ф. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навч. посіб.; за наук. ред. В. Різуна. К.: Центр вільної преси, 2010. 258 с.
- Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. К. : Грамота, 2010. 568 с.
- Куляс І., Головенко Р., Земляна І. ЗМІ та вибори. Саморегуляція, безпека, закони / За заг. ред. Н.Лигачової-Чернолуцької, О. Романюк, Київ, 2018. 100 с.
- Матвієнків С.М. Інформаційний простір сучасної України як складова національної безпеки і суверенітету держави/ Політична наука: теорія, методологія, практика: монографія/ [за ред. Климончука В.Й.]; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника; Факультет іст., політол. і міжнар. відносин.- Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2021. с. 207-225
- Матвієнків С.М. Регіональні ЗМІ: функціональні особливості та вплив на інформаційний простір держави (досвід Івано-Франківщини): монографія / С. М. Матвієнків. Івано-Франківськ Симфонія форте, 2022. 268 с.
- Матвієнків С.М. Засоби масової інформації в політичному житті суспільства / Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 6.030104 «Політологія». Івано-Франківськ: НАІР, 2018. С.62
- Матвієнків С.М. Кирничний С. Мас-медіа України в контексті політичних трансформацій суспільства. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2024. Том 1. №16. С. 34-41
- Матвієнків С.М. Регіональні ЗМІ як інструмент формування локальної ідентичності. Політичне життя/ Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця: Видавництво Донецького національного університету імені Василя Стуса. №4, 2017. С.83-86
- Матвієнків С.М. Організація і методи комунікації органів державної влади із засобами масової інформації (на прикладі Івано-Франківської області). *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. Львів, Вип. 19. 2018. С. 162-169
- Матвієнків С.М. Інформаційний простір сучасної України: законодавчий аспект. Держава і право: Збірник наукових праць. Серія Політичні науки. Випуск 83 / Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С. 74-84
- Матвієнків С.М. Роль періодичних видань у розвитку україно-польських відносин на Прикарпатті. Гуманітарні візії. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2020. Том 6. № 2. С. 34-40
- Матвієнків С.М., Братах Л.І. Інформаційні загрози в умовах повномасштабної війни: сучасні виклики для національної безпеки України. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2024. № 49. С.211-215

- Матвієнків С.М., Вдовичин О.В. Роль державної інформаційної політики в євроінтеграційних процесах України: виклики та перспективи. *Політикус*. 2024. № 5. С. 89-93
- Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації/ перек. з англ. Оля Возьна, Галина Сташків. Львів: Літопис, 2010. 538.
- Манфред Май. Медіа-політика в інформаційному суспільстві; пер. з нім. В. Климченко та В. Олійник ; за ред. В. Іванова. К.: Акад. укр. преси, Центр вільної преси, 2011. 286 с.
- Михайлин І. Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2011. 496 с.
- Приступенко Т.О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності ЗМІ: Навч. посіб. Рекомендовано МОН. К.: Знання, 2011. 351 с.
- Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. Виртосу. К. Київ: Ін-тут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. 260 с.
- Сучасні інформаційні технології: Навч. посібник. 2-е вид., випр., Рекомендоване МОН/Косинський В.І., Швець О.Ф. К., 2012. 318с.
- Хітрова Т. В. Історія зарубіжної журналістики: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. 145с.
- Чекмишев О. В. Основи журналістики. Теорія і практика журналістського фаху [Текст]: навч. посіб Київ : Київ. ун-т, 2018. 198 с.
- Чекмишев О. Основи журналістики. К.: ВЦ Академія, 2021.168 с.
- Шпак В. Друковані ЗМІ України: історіографічний аспект//Український інформаційний простір. К.: Київський національний університет культури і мистецтв, 2018. № 1.113-120
- Шмаленко Ю, Матвієнків С. Законодавче врегулювання медійної сфери в Україні як важливий крок України до вступу в ЄС. *Політикус*. Спецвипуск, 2022. С. 136-142
- Matviienkiv, S., & Shmalenko, I. (2022). Mass media of national minorities as a means of national reconciliation in society. *Studia Europaea Gnesnensia*, 24(24), 29–48. <https://doi.org/10.14746/seg.2022.24.2>
- Svitlana Matviienkiv, Kobets Yuliia. Social media and public media organizations in presidential election campaign 2019. *Evropský politický a právní diskurz*. 2019. Vol. 6. Iss. 4. P. 80-88
- Svitlana Matviienkiv, Olha Anisimovych –Shevchuk. Influence of external and internal factors on the information space of modern-day Ukraine. *Studium Europy Środkowej i Wschodniej*. Kutno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie, Wydział Studiów Europejskich, 2019. № 11. S. 149-164. <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/40690>
- Klymonchuk, V., Matviienkiv, S., Boychuk, I., Dotsiak, I., & Trebyk, L. (2023). The role of mass media in the information security public management system: El papel de los medios de comunicación en el sistema de gestión pública de la seguridad de la información. *Cuestiones Políticas*, 41(78), 612-627. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.42>

Викладач

С. М. Матвієнків